

ŠVEITSI-EESTI
koostööprogramm

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

KESKKONNAAMET

Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine

Keskkonnaamet

Prangli hoiuala 2026 Liggi Namm

PAME hindamismetoodika valmis Euroopa Liidu rahalisel toetusel tehnilise abi rahastamisvahendi kaudu ja koostöös Euroopa Komisjoni struktuurireformide toetamise peadirektoraadiga.

Üldinfo

Küsimus	Vastus
Kaitstava loodusobjekti nimi	Prangli hoiuala
KKR kood	KLO2000169
Asukoht (maakonnad)	Harju maakond
Kaitse alla võtmise aeg (ala moodustamise aasta)	2005
Vöönd(id):	
loodusreservaatide arv	ei kohaldu
loodusreservaatide kogupindala	ei kohaldu
sihtkaitsevööndite arv	ei kohaldu
sihtkaitsevööndite kogupindala	ei kohaldu
piiranguvööndite arv	ei kohaldu
piiranguvööndite kogupindala	ei kohaldu
IUCN kategooria(d)	VI
Natura 2000 võrgustiku alad	Prangli loodusala
Kaitseala valitseja	Keskkonnaamet
Kogupindala (ha)	1188,3
Maismaa pindala (ha)	308,9
Eraomandis oleva maa pindala (ha)	151,3
Kaitsekorralduskava nimi	Prangli loodusala kaitsekorralduskava 2016-2025
Kaitsekorralduskava tegevuskava periood	2016-2025
Tulemuslikkuse hindaja nimi	Liggi Namm
Tulemuslikkuse hindamise aasta	2026
Tulemuslikkuse hindamise kuupäev (pp.kk.aaaa). Kui hindamistabelit on värskemate andmete põhjal täiendatud, lisada ka uuendamise kuupäev ja vastava küsimuse number.	19.05.2026
Eelmise hindamise aeg (pp.kk.aaaa), s.h METT hindamine	
Loodusobjekti esile tõstmist vääriv tähtsus või eripära piirkonna, Eesti või Euroopa kontekstis* (*täita asjakohasusel)	

Hindamistabel

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
üldine	üldine	Kas alal on (ajakohane) kava?	Jah, alapõhine kaitsekorralduskava, lisaks kohalduvad liigikaitsekava(d) ja/või elupaiga tegevuskava(d)	EELIS	Kaitsekorralduskava on koostatud Prangli loodusala kohta, mis hõlmab hoiuala ja maastikukaitseala. Kohaldub ka pärandniitude tegevuskava.
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks olevate liikide esinemise/seisundi info oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Pole asjakohane (liigid ei ole kaitse-eesmärgiks)	Riigi Teataja	Hoiualade kaitse alla võtmise määruse järgi ei ole Prangli hoiualal kaitseväärtuseks (kaitse-eesmärgiks) ühtegi liiki.
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks (kaitse-eesmärgiks) olevate elupaikade seisund oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund oli määratud $\geq 90\%$ väärtustele	kaitsekorralduskava	Kaitseväärtuseks on 7 elupaigatüüpi, mille seisund oli kindlaks tehtud. Kanarbiku ja kukemarjaga kuivade liivanõmmede (2320) kohta on kirjas, et see on valesti määratud ja tegelikult ei ole hoiualal.
planeerimine	seisund	Milline oli elupaikade seisundiandmete usaldusväarsus ja kvaliteet?	Hea - 50-90% seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuringud, seired, inventuurid, vaatlused)	kaitsekorralduskava, EELIS	Segadus on elupaikade kuivad liivanõmmed kanarbiku ja kukemarjaga (2320) ning püsitaimestuga liivarannad (1640) andmetega.
planeerimine	seisund	Kas eelmisel kaitsekorraldusperioodil/selle kaitsekorraldusperioodi algul tuvastati andmelünki, mis takistasid lähteolukorra (kaitseväärtuste seisundi) kindlaks määramist?	Olulised andmelüngad puuduvad/ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava, EELIS	Kaitsekorralduskava järgi andmelünki kava koostamise ajal ei olnud, osaliselt vaadati kava koostamise ajal andmed üle. Tulemuslikkuse hindamise ajal 2026. a on siiski kaitsekorralduskava, EELIS natura elupaikade kihi ja KESE rannikumaastike 2019. a seire andmete võrdlusel vastuolud või erinevused elupaikade kuivad liivanõmmed kanarbiku ja kukemarjaga (2320) ning püsitaimestuga liivarannad (1640) andmetega.
planeerimine	survetegurid	Kas ala kõigi kaitseväärtuste osas on survetegurid (otsesed negatiivsed mõjutegurid) tuvastatud?	Survetegurid on kindlaks määratud pooltele või enamale (50% - <100%) kaitseväärtustest	kaitsekorralduskava	Kanarbiku ja kukemarjaga kuivade liivanõmmede (2320) survetegureid ei ole käsitletud.
planeerimine	survetegurid	Kas survetegurite olulisus ja ulatus on kindlaks määratud?	Survetegurite ulatus ja olulisus on kindlaks määratud poolte või enama (50% - <100%) kaitseväärtuste ja survetegurite puhul	kaitsekorralduskava	Vastavalt juhistele on hindaja arvestanud olulisuse ja ulatuse kindlaks määratuks ka juhul, kui olemas on üldised kirjeldused või on öeldud, et survetegurid puuduvad. Metsastunud luidete (2180) survetegurite olulisus ja ulatus ei ole kindlaks määratud.
planeerimine	survetegurid	Nimeta ala kõige olulisemad survetegurid?	rohumaade hülgamine; looduslikud protsessid; võõr- ja problemaatilised liigid	kaitsekorralduskava; KESE (2019. a rannikumaastike seire)	pärandniitude hooldamise lakkamine; avatud alade metsastumine, kinnikasvamine; rannikelupaiku ohustab kurdlehise kibuvitsa järjest laienevad kasvualad
planeerimine	survetegurid	Kas arvesse on võetud ka väljastpoolt kaitseala tulenevaid survetegureid?	Kaitseala piiridest väljaspoolt tulenevaid survetegureid ei ole arvestatud või puudub vastav informatsioon	kaitsekorralduskava	

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
planeerimine	eesmärgid	Kas ala elurikkusega seotud kaitseväärtustele on seatud kaitse-eesmärgid?	Ala-spetsiifilised kaitse-eesmärgid on seatud pooltele või enamale (50% - <100%) kaitseväärtustest	kaitsekorralduskava	Eesmärgid ei ole seatud elupaigatüübile kanarbiku ja kukemarjaga kuivad liivanõmmed (2320). Kaitsekorralduskavas on kirjas, et seda elupaigatüüpi alal ei ole, kuid hindamise ajal 2026. a on elupaigatüüp hoiualal EELISes olemas (sama on ka 2019. a rannikumaastike seire aruande järgi).
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitseväärtuste kaitse-eesmärgid määratlevad elupaikade ja liikide soovitava seisundi?	Kaitse-eesmärkidega täpsustati elupaikade/liikide soovitatavat seisundit. Sihtväärtused on kas kvantifitseeritud või ajaliselt piiritletud. / Konkreetset eesmärgid on pooltel või enamal (50% - <100%) kaitseväärtustest.	kaitsekorralduskava	Konkreetselt eesmärki pole elupaigatüübil kanarbiku ja kukemarjaga kuivad liivanõmmed (2320). Metsastunud luidete (2180) ja püsitaimestuga liivarandade (1640) eesmärgipindala on kaitsekorralduskavas ekslikult suur, st pindalasse on arvestatud Prangli saare see osa, mis hoiualasse ega loodusalasse ei kuulu.
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmärgid on seatud ka muudele kaitseväärtustele kui otseselt elurikkust puudutavatele kaitseväärtustele?	Ei ole asjakohane (alal puuduvad vastavad kaitseväärtused)	kaitsekorralduskava, Riigi Teataja	
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmärke on seatud ka sellistele hüvedele/väärtustele, mis ei ole määrusega ala kaitseväärtuseks seatud?	Ei	kaitsekorralduskava	Kaitsekorralduskava on koostatud Prangli loodusala kohta, mis hõlmab hoiuala ja maastikukaitseala. Kaitsekorralduskavas on eesmärke seatud ka sellistele väärtustele, mis ei ole hoiuala kaitseväärtuseks, kuid selgitavast tekstist selgub, et need eesmärgid on seatud ainult maastikukaitseala osale.
planeerimine	meetmed	Kas kaitsealal on vaja aktiivseid kaitsekorralduslikke tegevusi (lisaks LKS alusel kohalduvale kaitsekorrale/piirangutele)?	Jah, täiendav sekkumine on vajalik	kaitsekorralduskava	Vajalik on pärandniitude hooldamine.
planeerimine	meetmed	Kas kõikide kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamiseks kavandati vajalikud meetmed/tegevused?	Kaitsekorralduslikud meetmed on seatud kõikidele asjakohastele kaitse-eesmärkidele, kuid kõik meetmed ei ole SMART	kaitsekorralduskava	
planeerimine	meetmed	Kas määratud meetmed näevad ette tegevusi väljaspool kaitseala piire?	Ei ole asjakohane (teadaolevalt puudub vajadus tegevusteks väljaspool piire)	kaitsekorralduskava	
planeerimine	meetmed	Kas tegevused käsitlesid kõiki kaitsealal tuvastatud ja kaitseväärtusi mõjutavaid survetegureid?	Pooltel või enamal (50% - <100%) peamistest surveteguritest on vastav meede	kaitsekorralduskava	
rakendamine	sisendid	Kas saab välja tuua muid puudujääke ala kaitsekorraldusega seotud teadmistes/alusinfos (peale seisundiandmete puudujääkide)?	Ei, kaitsekorraldusperioodil ei ole selgunud olulisi puudujääke teadmistes	Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteem, piirkondlik looduskaitse planeerimise juhtivspetsialist	

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
rakendamine	sisendid	Kas teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud annavad piisava teabe, et hinnata ellu viidud tegevuste edukust ja kaitse-eesmärkide saavutamist või nende suunas liikumist?	Seire võimaldab hinnata poolte või enama (50%-<100%) tegevuste tulemuslikkust/kaitse-eesmärkide saavutatust	EELIS, KESE	Puudulikud (osaliselt 15-25 a vanad) on rannikuelupaikade andmed.
rakendamine	sisendid	Kui teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud ei anna piisavat teavet, siis mida tuleb teha, et puudujääke lahendada?	Vajalik on viia läbi kaasaegne rannikuelupaikade inventuur ja kanda EELISesse. Enne on vajalik kinnitada inventeerimise meetoodika. Samuti tuleks kanda EELISesse mereelupaikade andmed.	EELIS, hindaja arvamus	
rakendamine	sisendid	Kas seire-, inventuuride ja/või uuringute tulemusi kasutati ala kaitsekorralduse kohandamiseks?	Seiretulemusi on vähesel määral/üksikjuhtumitel kasutatud ala kaitse korralduse/meetmete kohandamiseks	Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteem, piirkondlik looduskaitse planeerimise juhtivspetsialist, KESE (2019. a rannikumaastike seire)	Uuringuid ja investuure on kasutatud Keskkonnaameti kooskõlastust vajavates otsustes. Uue kaitsekorralduskava koostamisel tuleks planeerida rannikumaastike 2019. a seires viidatud kurdlelise kibuvitsa tõrjet ja korrastada rannikuelupaikade andmestik.
rakendamine	protsess	Kas huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava planeerimise etapis?	Jah - huvirühmi kaasati	kaitsekorralduskava	Toimus avalik koosolek.
rakendamine	protsess	Kas kaitseala väärtuste ja kaitsekorralduse valdkonnas pädevaid huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava rakendamisse?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava, EELIS toetuste andmed, loodushoiutööde andmed (sh RMK ja ELF talgud)	Ühtegi tegevust ei ole tehtud.
rakendamine	protsess	Kas konsultatsioonide või tegevuste koordineerimise käigus tekkis teadaolevaid konflikte (vastasseise)?	Jah - tekkis konflikte	Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteem, piirkondlik looduskaitse planeerimise juhtivspetsialist	Maaomanikud ei ole rahul piirangutega ehitustegevusele. Hoiualal on mitmeid ehitisi, millel puudub kaitseala valitseja kooskõlastus.
rakendamine	protsess	Nimetage olulisemad konfliktkohad	kaitsekorra/piirangute rangus	Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteem, piirkondlik looduskaitse planeerimise juhtivspetsialist	piirangud ehitustegevusele
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud poollooduslike koosluste (niiduelupaikade) taastamistööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava	Pärandniitude taastamistöid ei ole kaitsekorralduskavas planeeritud.

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud märgaladega ja veekogudega (sooelupaigad, jõed, järved) seotud taastamistööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava	Märgalade ja veekogudega seotud taastamistööd ei ole kaitsekorralduskavas planeeritud.
väljundid	meetmed	Milline on koosluste hooldamistööde ellu viimise seis?	Ükski planeeritud hooldamistöö ei ole rakendatud	kaitsekorralduskava, EELIS toetuste andmed, loodushoiutööde andmed (sh RMK ja ELF talgud)	Pärandniite on EELISe 2026. a mai seisuga andmetel hoiualal ligi 200 ha ja neid ei ole vähemalt alates 2013. aastast üldse hooldatud.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud liigikaitsetööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava, EELIS, loodushoiutööde andmed (sh RMK ja ELF talgud)	Liigikaitsetööd ei ole kaitsekorralduskavas planeeritud.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud muude otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmete (hooldus-, taastamis- ja ohjamismeetmed jms) ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava, EELIS, loodushoiutööde andmed (sh RMK ja ELF talgud)	Selliseid töid ei ole kaitsekorralduskavas planeeritud.
väljundid	meetmed	Millised I ja II prioriteediga meetmed on tähtjaks rakendamata ja miks?	Hooldatud ei ole pärandniite (rannaniidud, kadastikud) - põhjus hooldajate puudus.	kaitsekorralduskava, EELIS	
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga inventuurid, seire ja uuringud on ellu viidud?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava	Kaitsekorralduskavas ei ole hoiualal inventuure, seireid ja uuringuid planeeritud. Siiski on 2019. a tehtud riikliku seire raames rannikumaastike seiret.
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga ala valitsemisega seotud meetmed (kavad, kaitse-eeskirjad jms) on ellu viidud?	Ükski planeeritud meetmetest ei ole rakendatud	Keskonnaameti dokumendihaldussüsteem	Tulemuslikkuse vahehindamist ei ole tehtud. Kaitsekorralduskava ei ole 2025. aastaks uuendatud.
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga rekreatsiooni ja keskkonnaharidusega seotud meetmed on ellu viidud?	Üle poole (50-90%) planeeritud meetmetest on rakendatud.	Külastustaristu virtuaalkontor, Keskonnaameti piirkondlik juhtivspetsialist	Tähised ja infotahvlid on paigaldatud. Kaitsekorralduskavas planeeritud infopäevi pole korraldatud.
väljundid	meetmed	Kas hinnataval perioodil on lisaks ellu viidud sellised kaitse-eesmärke toetavaid tegevusi, mis ei ole ette nähtud kavaga?	Ei	Keskonnaameti dokumendihaldussüsteem, loodushoiutööde andmed (sh RMK ja ELF talgud)	
väljundid	tulemused	Milline on nende liikide seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Pole asjakohane (liigid ei ole kaitse-eesmärgiks)	Riigi Teataja	

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	tulemused	Milline on nende elupaikade seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Vähem kui poolte (<50%) kaitseväärtuste seisund on paranenud või jäänud samaks	EELIS, KESE	Halvenenud on pärandniitude (rannaniitude(1630*) ja kadastike (5130)), metsastunud luidete (2180) ja püsitaimestuga liivarandade (1640) seisund.
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste elupaikade seisund on halvenenud?	Halvenenud on pärandniitude (rannaniitude(1630*) ja kadastike (5130)), metsastunud luidete (2180) ja püsitaimestuga liivarandade (1640) seisund.	EELIS, KESE, hindaja arvamus	
väljundid	tulemused	Kui alla 90% elupaikade seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja elupaikade seisundi halvenemise põhjused ja/või millised tegevused on teie arvates vajalikud, et saavutada paremaid tulemusi?	Pärandniitude seisund on halvenenud, sest neid ei hooldata. Metsastunud luidete seisund on A. Palo hinnangul osades kohtades halvenenud ehitustegevuse tagajärjel. Püsitaimestuga liivarandade seisundi loeb hindaja halvenenuks, sest andmed selle tüübi paiknemise ja seisundi kohta on ebaselged. Lisaks on rannikumaastike seirearuande järgi seisundit halvendav tegur kurdlelise kibuvitsa laienevad kasvuavad. Vajalik on planeerida selle liigi tõrjet, sest ohustab ka teisi rannikuelupaikaid.	EELIS, KESE	
väljundid	tulemused	Milline on ala kaitsekorralduse mõju ökosüsteemi teenustele?	Ökosüsteemi teenuste pakkumine on oluliste muutusteta	Keskkonnaagentuur, ELME kaardikihid	Hindamisel on lähtunud suunised vastamiseks sellest osast, mida teha siis, kui muutust pole võimalik hinnata. Prangli hoiuala hindepunktid nelja ökosüsteemi teenuse (mulla org C, elupaigahüve, tolmeldamine, vee reguleerimisvõime) kaardi alusel on 5,73 (keskmine).
väljundid	tulemused	Millised on olnud muutused ala ökoloogilises sidususes?	Ökoloogiline sidusus on stabiilne	Keskkonnaagentuur, ELME kaardikihid	Hindamisel on lähtunud suunised vastamiseks sellest osast, mida teha siis, kui muutust pole võimalik hinnata. Prangli hoiuala sidususe hindepunktid ELME kaardikihtide alusel on 70,42 (keskmine).
väljundid	tulemused	Kas on tuvastatud ala kaitsekorra rikkumisi?	Jah, on tuvastatud kaitsekorra rikkumisi	OKAS, vääртеomenetluse portaal	Ebaseaduslik ehitustegevus
väljundid	tulemused	Kas tuvastatud ala kaitsekorra rikkumistel võib olla (oluline) mõju ala kaitseväärtustele?	Jah, rikkumistel on võimalik (oluline) mõju kaitseväärtustele	OKAS, vääртеomenetluse portaal, hindaja teadmised	Ebaseaduslik ehitustegevus kahjustab kaitseväärtusteks olevaid elupaigatüüpe.
väljundid	tulemused	Kas teie hinnangul on ala kaitsekord olnud sobiv ja piisavalt tõhus kaitse-eesmärkide saavutamise toetamiseks?	Ei	Riigi Teataja, hindaja arvamus	Alal on suur ehitussurve. Hoiuala kaitsekord ei ole maaomanikule sageli üheselt arusaadav ja jätab tõlgendamisruumi. Hoiuala võiks liita Prangli maastikukaitsealaga, mis võimaldab ehitamise teemat selgemalt käsitleda.

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	tulemused	Kui kaitsekord ei ole olnud sobiv, siis millised muudatused oleksid vajalikud?	Alal on suur ehitussurve. Hoiuala kaitsekord ei ole maaomanikule sageli üheselt arusaadav ja jätab tõlgendamisruumi. Hoiuala võiks liita Prangli maastikukaitsealaga, mis võimaldab ehitamise teemat selgemalt käsitleda.	Riigi Teataja, piirkondlik looduskaitse planeerimise juhtivspetsialist, hindaja arvamus	
väljundid	tulemused	Kas määruses nimetatud ala kaitseväärtused on asjakohased ja piisavad?	Ei	Riigi Teataja, EELIS	Vajalik on täiendada kaitseväärtuseks (kaitseesmärgiks) olevate elupaigatüüpide nimekirja ranniku ja luidete elupaigatüüpidega, mis varasemalt on alal inventeeritud. Enne on vaja viia läbi kaasaegne inventuur.
väljundid	tulemused	Kui määruses nimetatud ala kaitseväärtused ei ole asjakohased, siis millised muudatused oleksid vajalikud?	Vajalik on täiendada kaitseväärtuseks (kaitseesmärgiks) olevate elupaigatüüpide nimekirja ranniku ja luidete elupaigatüüpidega, mis varasemalt on alal inventeeritud. Enne on vaja viia läbi kaasaegne inventuur.	EELIS	
muu	muu	Muud tähelepanekud ja kommentaarid, mida soovite lisada	Tähelepanekud puuduvad		

Skoor

	Max skoor	Hindamise skoor	Tulemus (%)
Koondskoor	74	40	54,1%
Üldine	3	3	100,0%
Seisund (planeerimine)	9	8	88,9%
Survetegurid (planeerimine)	9	4	44,4%
Eesmärgid (planeerimine)	9	5	55,6%
Meetmed (planeerimine)	6	4	66,7%
Sisendid (rakendamine)	9	6	66,7%
Protsess (rakendamine)	3	3	100,0%
Meetmed (väljundid)	9	2	22,2%
Tulemused (väljundid)	17	5	29,4%

Üldine	3	3	100,0%
Planeerimine	33	21	63,6%
Rakendamine	12	9	75,0%
Väljundid	26	7	26,9%

Mõisted ja lühendid

Mõiste	Selgitus
Kaitseväärtus	Ala kaitse alla võtmise määruks/kaitse-eeskirjas nimetatud kaitstav loodusväärtus (kaitse-eesmärk).
Kaitse-eesmärk	Kaitseväärtuse soovitud seisund.
Kava	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduse aluseks olev tegevuskava: kaitsekorralduskava, liigi kaitse tegevuskava, elupaiga tegevuskava.
KKK	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduskava.
Kaitsekorraldusperiood	Esmakordsel hindamisel ja ajakohase (s.t kava sisu on olnud üldjoontes jätkuvalt asjakohane) kava olemasolul on hinnatava kaitsekorraldusperioodi alguseks kava algus/koostamise aeg ja perioodi lõpuks hindamise aeg. Kava puudumisel ja/või korduval hindamisel saab kaitsekorraldusperioodiks arvestada hindamistsükli pikkust/eelmise hindamise läbi viimise aega (vastavalt hindamise korraldusele 10 või 12 aastat).
Survetegur	Kaitseväärtuse soodsa seisundi säilimist või saavutamist negatiivselt mõjutav tegur (nt reostuskoormus, häiringud, maaparanduse mõju, intensiivne maakasutus, võõrliikide surve jm)
Kaitsekorralduslikud meetmed	Tegevused, mida tuleb rakendada kaitse-eesmärkide saavutamiseks, sh eesmärkide saavutamist ohustavate mõjutegurite ohjamine. Kaitsekorralduslike meetmete hulka kuulub elupaikade kaitsmine, säilitamine, loomine, taastamine, majandamine. Käesoleva hindamise kontekstis on eristatud: - looduskaitseesadusest ja/või ala kaitse-eeskirjast tulenev kaitsekord (õigusaktidega kehtestatud piirangud); - kaitseala n-õ aktiivne majandamine ehk täiendavate tegevuste planeerimine läbi tegevuskavade, tööplaanide, toetusprogrammide (nt elupaikade taastamine ja hooldamine, külastustaristu rajamine). N-õ aktiivsete meetmete puhul on omakorda eristatud: - looduskaitsemeetmed/otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmed ehk tegevused, mille rakendamisest võib oodata otsest kasu liikide või elupaikade seisundile (nt elupaiga taastamine, elupaiga hooldamine, võõrliigi tõrje). - toetavad meetmed ehk tegevused, mille kasu kaitseväärtustele on kaudne (nt seire seisundi tuvastamiseks, kava koostamine ja tulemuslikkuse hindamine tegevuste planeerimiseks, haridusprogrammid teadlikkuse tõstmiseks, kaitseala tähistamine piirangute rakendamiseks jm)
SMART	Mõistet SMART (specific, measurable, achievable, relevant, time-bound) kasutatakse siinkohal kaitse-eesmärkide ja meetmete kontekstis. "SMART" mudelile vastav eesmärk või meede on konkreetne, mõõdetav, saavutatav, asjakohane ja ajaliselt määratletud.
Väljund (rakendatud tegevus)	Väljunditeks on ellu viidud tegevused ja nende mõõdetavad näitajad: nt taastatud või hooldatud alade pindala, rajatud külastustaristu pikkus, kontrollkäikude arv vms.
Tulemus (saavutatud seisund)	Tulemus on ellu viidud tegevuste abil saavutatud olukord, mis võib olla kirjeldatud läbi liikide ja elupaikade seisundi.
PAME hindamine	PAME (Protected Area Management Effectiveness) on IUCNi WCPA raamistikul põhinev lähenemine, millega hinnatakse kaitsealade valitsemise tulemuslikkust läbi aspekti kaudu — kontekst, planeerimine, sisendid, protsessid, väljundid ja tulemused. PAME hindamine näitab, kui hästi ala juhtimine aitab saavutada seatud looduskaitseelise eesmärgi.

Survetegurite kategooriad	Selgitus
põllumajandus	(intensiivne) maaharimine, karjatamine, taimekaitsevahendite ja väetiste kasutamine jm
rohumaade hülgamine	niitmise või karjatamise lõppemine
põllumajandusmaade kuivendamine	põllumajandusmaade maaparandusüsteemid
metsandus	raied, raadamine, metsastamine jm
metsamaade kuivendamine	metsamaade maaparandusüsteemid
kaevandamine	kaevandamine, s.h turbakaevandused
energia tootmine (sh infrastruktuur)	hüdroenergia, tuulepargid, päikesepargid, elektriliinid jm
transport	teed, raudteed, sadamad, maismaa- ja veeliiklus jm
ehitustegevus ja asustus	asustuse laienemine, ehitustegevus, puhketegevused, reostus asustusest, äri- ja tootmistegevusest jm
elusorganismide kasutus	vesiviljelus, kalastamine, jahipidamine, toidu ja muu materjali kogumine loodusest, liikide või elupaikade kahjustamine jm
militaartegevused ja muud inimsekkumised	militaarialad, tarastamine, vandalism
võõr- ja problemaatilised liigid	võõrliigid, probleemsed kodumaised liigid jm
segaallikatest põhjustatud reostus	heitel vette, heited pinnasesse, heited õhku, müra, valgusreostus jm
inimtekkelised veerežiimi muutused	maaparandus, veekogude hüdroloogia muutmine, veevõtt jm
looduslikud protsessid	erosioon, eutrofeerumine, koosluste looduslik areng, kisklus, kobraste tegevus, haigused ja parasiidid jm
loodusõnnetused	torm, põleng, maalihe, üleujutus jm
kliimamuutused	põuad, üleujutused, veerežiimi muutused, liikide levikuareali muutumine jm kliimamuutuste mõjul
muu	

Loodusdirektiivi aruande hinnangud	Selgitus
soodne	favourable = FV
ebapiisav	unfavourable-inadequate= U1
halb	unfavourable-bad = U2
teadmata	unknown=XX